

**แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนชีววิถี ตำบลไผ่ขอดอน
อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก**
**Guidelines for Promoting Tourism by Biological Community, Phai Khor
Don Subdistrict, Mueng District, Phitsanulok**

ทรงสิทธิ์ สายสินธุ์¹ เทพพิทักษ์ ทองเจริญ² ศราวุฒิ คุ้ยเฉียะ³ อนูรัตน์ จันผ่อง⁴ นันทพันธ์ คดคง⁵
Songsit Saisin, Tappitak Thongcharoen, Sarawut kuichea, Anurat Junphong
Nanthaphan kodkong

บทคัดย่อ (Abstract)

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนชีววิถี 2) เพื่อศึกษาแนวทางในการส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนชีววิถีของตำบลไผ่ขอดอน อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก เป็นการวิจัยเชิงปริมาณและคุณภาพ การวิจัยเชิงปริมาณใช้กลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการกำหนดขนาด โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของทาโรยามาเน่ จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่แบบสอบถาม และสัมภาษณ์จำนวน 7 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือสถิติเชิงพรรณนาหาจำนวน หาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย 1. ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนชีววิถี ทั้งหมด 6 ด้าน พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2. ศึกษาแนวทางในการส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนชีววิถี จากการสัมภาษณ์และสนทนากลุ่มพบว่า การส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน จะเกิดผลได้อย่างเป็นรูปธรรมนั้นสิ่งที่สำคัญที่สุดนั้นคือ ประชาชนจะต้องเข้ามามีส่วนร่วมมีบทบาทในชุมชน เพราะทางชุมชนไผ่ขอดอนนั้นมีเอกลักษณ์ของแต่ละหมู่บ้านแตกต่างกันไปรวมถึงวัฒนธรรมเก่าแก่ที่ยังคงสืบสานกันเรื่อยมา ถ้าได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ จะเกิดผลประโยชน์ต่อชุมชนในอนาคต

คำสำคัญ (Keywords): การท่องเที่ยว; ชีววิถี

Received: 2021-05-11 Revised: 2021-07-02 Accepted: 2021-07-04

^{1 2 3 4} หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยการจัดการและพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม, Program in Public Administration, College of Local Management and Development, Pibulsongkram Rajabhat University. Corresponding Author e-mail: parichatdaonurai55@gmail.com

⁵ อาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร วิทยาลัยการจัดการและพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม, Branch teacher of Program in Public Administration, College of Local Management and Development, Pibulsongkram Rajabhat University.
e-mail: nanthaphan.k@psru.ac.th

Abstract

This research aims to 1) study the level of people's participation in the guidelines for promoting tourism by biological community 2) study the guidelines for promoting tourism by biological community, Phai Khor Don subdistrict, Mueng district, Phitsanulok. This research was quantitative and qualitative research. The quantitative research used the sample, 400 people obtained from size determination by using Taro Yamane's prefabricated table. The tools used for data collection were questionnaires and 7 people interview. Data analysis used descriptive statistics, quantification, mean, and standard deviation. The research results showed that 1. The study of the level of people's participation in the guidelines for promoting tourism by biological community in all 6 aspects found that the overall was at a high level. 2. The study of the guidelines for promoting tourism by biological community. From the interviews found that the most important thing in promoting tourism is people must participate and play a role in the community. Because Phai Khor Don community has the uniqueness of each village differently, as well as the old culture that continues to be inherited. If the community is supported by the government, it will benefit the community in the future

Keywords: Tourism; Biological Lifestyle

บทนำ (Introduction)

จากสถานการณ์การท่องเที่ยวในปัจจุบันของโลกได้ประสบปัญหาการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด19 ทำให้เศรษฐกิจทั่วโลกถดถอยทำให้เกิดผลกระทบขึ้นในวงกว้าง ทำให้เกิดเป็นการใช้ชีวิตแบบวิถีใหม่ หรือ New Normal โดยเฉพาะในส่วนของการท่องเที่ยวนั้น ถือว่าได้รับผลกระทบอย่างมากที่สุด แต่ในขณะเดียวกันการท่องเที่ยวก็เป็นปัจจัยหลักในการที่จะสามารถสร้างเงินให้กับแต่ละประเทศได้อย่างมหาศาลและมีความสำคัญด้านการพัฒนา โดยเมื่อเกิดการเดินทางเข้าไปแหล่งท่องเที่ยวการพัฒนาความเจริญเข้าไปถึงด้วย อาทิ ระบบสาธารณูปโภค การคมนาคม โรงแรม ภัตตาคาร และร้านค้า การเดินทางเข้าไปถึงแหล่งท่องเที่ยวนั้นจะทำให้เกิดการพัฒนาการต่างๆขึ้น (ปรีชา แดงโรจน์, 2544) รัฐบาลได้มีนโยบายให้สร้างรายได้ในท้องถิ่น โดยมีชื่อนโยบายว่าไทยนิยมยั่งยืน ภายใต้โครงการหมู่บ้านท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี โดยให้แต่ละชุมชนสร้างเอกลักษณ์ หรืออัตลักษณ์ภายใต้ท้องถิ่น เพื่อเป็นการสร้างรายได้ให้ประชาชน โดยยึดนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงโดยพึ่งหลัก 3 ห่วง 2 เงื่อนไข ในสถานการณ์ที่มีการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 และพัฒนายกระดับชุมชนให้เกิดการท่องเที่ยว โดยยึดตามตามแนวยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี โดยทางกลุ่มงานวิจัยของพวกเราได้ทำการสร้างแนวทางการท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตความ

เป็นอยู่ของประชาชนเป็นการแนะนำการใช้ชีวิตการดำเนินชีวิตรวมไปถึงการสร้างรายได้ของคนในชุมชนจากกลุ่มเล็กๆ ให้ขยายใหญ่ขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ:2563) จึงนำมาสู่การท่องเที่ยวโดยชุมชนชีวิตวิถีที่ได้มุ่งเน้นให้กับประชาชนในท้องถิ่นนำวัตถุดิบ หรือทุนเดิมในสังคมมาแปรรูปสร้างเป็นมูลค่าเพิ่มเพื่อจัดจำหน่ายภายใต้แนวคิดพระราชดำริปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เข้ามาใช้ในการบริหารชุมชนของตนเองให้เกิดความเข้มแข็งและยั่งยืนต่อไป (กนกวรรณ ดุงศรีแก้ว, 2549)

ดังนั้นคณะผู้วิจัยได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของปัญหาการท่องเที่ยวในพื้นที่ ตำบลไผ่ชวดอน อำเภอมือง จังหวัดพิษณุโลก จึงจัดทำวิจัยนี้ขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนชีวิตวิถี ของประชาชนตำบลไผ่ชวดอน โดยทำการศึกษาเส้นทางภายในหมู่บ้าน เพื่อเป็นการจัดทำรูปแบบเส้นทางท่องเที่ยว จะเป็นเส้นทางที่จัดทำเป็นแผนผังในการเดินทางท่องเที่ยวภายในตำบล ตามศูนย์การเรียนรู้เกษตรชีวิตวิถี และบอกเกี่ยวกับจุดเด่นของแต่ละที่ว่ามี การทำเกษตรการใช้ชีวิตในด้านใดที่เด่นที่สุด และจะอธิบายถึงจุดเด่นและอัตลักษณ์ของแต่ละพื้นที่ที่มีความสำคัญต่อการท่องเที่ยว

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนชีวิตวิถีของตำบลไผ่ชวดอน อำเภอมือง จังหวัดพิษณุโลก
2. เพื่อศึกษาแนวทางในการส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนชีวิตวิถีของตำบลไผ่ชวดอน อำเภอมือง จังหวัดพิษณุโลก

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เพื่อต้องการข้อมูลทั้งเชิงประจักษ์และความลุ่มลึกทางเนื้อหาโดยมีขั้นตอนดังนี้

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชาชนในพื้นที่ตำบลไผ่ชวดอน ทั้ง 6 หมู่บ้าน ของตำบลไผ่ชวดอน จำนวน 4,134คน ได้ทำการกำหนดขนาดการสุ่มตัวอย่างด้วยสูตร Taro Yamane โดยขนาดกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมคือ 365 คน และกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการสัมภาษณ์ด้วยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง จำนวน 7 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 แบบสอบถาม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม(Questionnaire) ที่ผู้วิจัยได้มีการดำเนินการสร้างแบบสอบถามจากการศึกษาหลักการแนวคิด ทฤษฎี จากตำราเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนชีวิตวิถี ตำบลไผ่ชวดอน อำเภอมือง

จังหวัดพิษณุโลก โดยผู้วิจัยได้แบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอน คือ ข้อมูลทั่วไป และแนวทางในการส่งเสริมการท่องเที่ยวชีววิถีจำนวน 6 ด้าน

3.2 แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์ในการศึกษาแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนชีววิถี ตำบลไผ่ชวดอน อำเภอเมือง ผู้วิจัยได้ใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured interview) โดยสัมภาษณ์ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลไผ่ชวดอน 1 คน กำนันตำบลไผ่ชวดอน 1 คน ผู้ใหญ่บ้าน 5 คน โดยมีประเด็นในการสัมภาษณ์ เรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนชีววิถี ตำบลไผ่ชวดอน อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

4.การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ขอนหนังสือรับรอง และแนะนำตัวผู้วิจัยจากมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจัดเตรียมแบบสอบถาม และจัดเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเองทั้งหมดจำนวน 400 ชุด นำทั้งหมดมาวิเคราะห์โดยใช้วิธีทางสถิติจากโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS โดยการใช้สถิติเชิงพรรณนา

5.สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้การคำนวณด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ(Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการใช้สถิติเชิงอนุมาน ค่าสถิติทดสอบ T - test กรณีตัวแปรมากกว่า 2 กลุ่ม ใช้การวิเคราะห์การแปรปรวนทางเดียวด้วยสถิติ F-Test

ผลการวิจัย (Research Results)

ระดับความต้องการเกี่ยวกับแนวทางในการส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนชีววิถี ตำบลไผ่ชวดอน อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ทั้งหมด 6 ด้าน พบว่า

ระดับการส่งเสริมการท่องเที่ยว	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านองค์ประกอบการท่องเที่ยว	4.11	0.56	มาก
2. ด้านการจัดการท่องเที่ยว	4.10	0.65	มาก
3. ด้านการวางแผนการพัฒนาการท่องเที่ยว และแหล่งท่องเที่ยว	4.03	0.53	มาก
4. ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวและประชาสัมพันธ์	4.05	0.60	มาก
5. ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน	4.04	0.55	มาก
6. ด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	3.38	0.69	ปานกลาง
รวม	3.95	0.71	มาก

โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X}$ = 3.95, S.D. = 0.71) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านองค์ประกอบการท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X}$ = 4.11, S.D. = 0.56) รองลงมาคือด้านการจัดการท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X}$ = 4.10, S.D. = 0.65) ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวและประชาสัมพันธ์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X}$ = 4.05, S.D. = 0.60) ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X}$ = 4.04, S.D. = 0.55) ด้านการวางแผนการพัฒนาการท่องเที่ยว และแหล่งท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X}$ = 4.03, S.D. = 0.53) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X}$ = 3.38, S.D. = 0.69)

ผลการสัมภาษณ์

ด้านองค์ประกอบการท่องเที่ยว พบว่า ได้มีการจัดทำถนนหนทางให้ดีขึ้นและมีมาตรฐาน เพื่อให้พร้อมต่อการเข้าถึงสามารถเดินทางเข้ามาในชุมชนได้สะดวก ในการสัมภาษณ์นั้นทางนายกองค์การบริหารได้จัดสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับตำบล ไม่ว่าจะเป็นด้านการรักษาพยาบาล คมนาคม รวมถึงความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยว มีการจัดทำนโยบายและการดำเนินงาน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้แก่นักท่องเที่ยว จำพวกศูนย์การเรียนรู้วิถีในแต่ละหมู่บ้าน

ด้านการจัดการการท่องเที่ยว พบว่า มีการจัดการประชุมกับทางหมู่บ้านทั้ง 6 หมู่ เพื่อให้คนในชุมชนมาร่วมกันจัดทำกรวางแผนกำหนดพื้นที่จัดตั้งเป็นศูนย์การเรียนรู้วิถี และยังมี การกำหนดวันประชุมในทุกๆเดือน เพื่อให้เป็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและรับฟังปัญหาต่างๆ ของแต่ละหมู่บ้าน เพื่อปรึกษาแล้วช่วยแก้ปัญหาให้คนในชุมชนให้มีการพัฒนาที่ดีกว่าเดิม นอกจากนั้นในการสัมภาษณ์ ยังมีการจัดสรรบุคลากรเพื่อให้มาบรรยายความรู้ให้กับประชาชนในหมู่บ้านหรือตัวแทนของแต่ละหมู่บ้าน แล้วนำไปพัฒนาบรรยายต่อให้กับคนในหมู่บ้านตัวเองหรือนักท่องเที่ยวได้ฟัง และตรวจสอบดำเนินการเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการท่องเที่ยว มีการจัดการที่เหมาะสมให้กับนักท่องเที่ยวเพื่อให้มีความพึงพอใจและเหมาะสมแก่การท่องเที่ยว

ด้านการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยว พบว่า มีการจัดประชุมเพื่อวางแผนร่วมกับคณะกรรมการประจำศูนย์การเรียนรู้วิถีของแต่ละหมู่บ้านว่าจะมีรูปแบบและวิธีการดำเนินการ

อย่างไร เพื่อให้เกิดการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้เป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น และเพื่อเตรียมพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวในอนาคต และดำเนินการให้กับร้านค้าเพื่อเข้าร่วมโครงการต่างๆของรัฐบาลที่จัดสรรขึ้น และนอกจากนี้ยังจัดการบรรยายให้คณะกรรมการให้เข้าถึงหลักการและวิธีในการทำงาน เพื่อให้เกิดนโยบายในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวสู่การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยววิถีอย่างยั่งยืน

ด้านส่งเสริมการท่องเที่ยวและประชาสัมพันธ์ พบว่า จากการสัมภาษณ์ทางผู้ใหญ่บ้าน กำนัน ได้ข้อมูลว่าได้ประสานงานกับทางโครงการด้านชีวิตวิถีของทางการไฟฟ้าฝ่ายผลิต การไฟฟ้าได้จัดทำและจัดหาอุปกรณ์ในการทำงานรูปแบบชีวิตวิถี มีการจัดหาบุคลากรเพื่อมาให้ความรู้ คำแนะนำเกี่ยวกับการแปรรูปอาหารต่างๆ หรือแนวทางในการมีส่วนร่วมในการสร้างชุมชนชีวิตวิถี หรือจุดเด่นในการที่จะดึงดูดนักท่องเที่ยว และจากการสอบถามยังพบอีกว่าได้เตรียมการสร้างเพจเพื่อประชาสัมพันธ์โฆษณาหรือสินค้าผลิตภัณฑ์ต่างๆ รวมถึงจัดทำงบประมาณต่างๆกับทางหมู่บ้านแต่ละหมู่บ้าน

ด้านการมีส่วนร่วม พบว่า ประชาชนได้ให้ความร่วมมือที่ดีในการทำกิจกรรมต่างๆ อยู่เสมอ ไม่ว่าจะจัดประชุม หรือกิจกรรมใดๆที่ทางท้องถิ่นได้จัดขึ้น ทางคนในชุมชนจะเข้ามามีส่วนร่วมอยู่เสมอ ประชาชนได้มีการช่วยระดมความคิดในการทำงาน ซึ่งจะมีประชาชนส่วนน้อยมากที่จะไม่มาเข้าร่วม บางครั้งอาจจะติดธุระส่วนตัว และจากการสัมภาษณ์ ได้พบปัญหาการที่ประชาชนส่วนน้อยไม่ได้เข้าร่วม คือประชาชนบางส่วนนั้นคิดว่าไม่น่าเป็นไปได้ จึงทำให้เห็นว่าไม่น่าร่วมมือ

ด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว พบว่า ความน่าเข้ามาท่องเที่ยวภายในตำบล ของตำบลไผ่ชอดอนไม่ได้ไปในทางบวก แต่จากการสัมภาษณ์ทางผู้นำของแต่ละหมู่บ้านก็ได้สร้างจุดเด่นหรือความน่าสนใจของสถานที่ในการที่จะดึงดูดให้นักท่องเที่ยวสนใจที่จะเข้ามา ปัจจุบันได้ร่วมมือกับทางทางการไฟฟ้าฝ่ายผลิตเพื่อเริ่มทำให้แต่ละหมู่บ้านมีเอกลักษณ์เช่นการแปรรูปสินค้าหรือทำผลิตภัณฑ์ให้เป็นที่ยอดจำ ว่าทำอะไรขายสินค้าแบบนี้ต้องแวะมาที่หมู่บ้านนี้เท่านั้น

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

การศึกษาวิจัยเรื่องแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนชีวิตวิถี ตำบลไผ่ชอดอน อำเภอมือง จังหวัดพิษณุโลก พบว่า

โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านองค์ประกอบการท่องเที่ยว รองลงมาคือด้านการจัดการท่องเที่ยว ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว และประชาสัมพันธ์ ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน ด้านการวางแผนการพัฒนาการท่องเที่ยวและแหล่งท่องเที่ยว และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว

ด้านองค์ประกอบการท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ได้มีการจัดทำถนนหนทางให้ดีขึ้นและมีมาตรฐาน เพื่อให้พร้อมต่อการเข้าถึงชุมชนได้สะดวกเข้ามาในชุมชนได้ง่าย ในการสัมภาษณ์นั้นทางนายกองค์การบริหารได้จัดตั้งอำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยว ดังสอดคล้องกับแนวคิดของ พยอมน ธรรมบุตร, (2549) เรื่ององค์ประกอบ

ท่องเที่ยวโดยเริ่มจาก การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว การมีระบบโครงสร้างพื้นฐานที่เหมาะสมซึ่งจะเอื้ออำนวยให้นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางไปถึงจุดหมายปลายทาง นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สฤติ เสริฐศรี (2557:บทคัดย่อ) ที่ว่าด้วยเรื่องการท่องเที่ยวชุมชนให้ยั่งยืนขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายอย่างภายในพื้นที่ที่เหมาะสมกับนักท่องเที่ยว ผลการวิจัยที่สอดคล้องนั้นอาจจะเป็นการอำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยว โดยการดำเนินการจัดสร้างถนนเพื่อเป็นการรองรับความท่องเที่ยวในขั้นตอน แต่สามารถส่งผลถึงการรองรับและอำนวยความสะดวกในระยะยาวได้

ด้านการจัดการการท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ค่าเฉลี่ยสูงสุดพบว่า มีการจัดการประชุมกับทางหมู่บ้านทั้ง 6 หมู่ เพื่อให้คนในชุมชนมาร่วมกันจัดทำกรวางแผนกำหนดพื้นที่จัดตั้งเป็นศูนย์การเรียนรู้ชีวิตวิถี เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและรับฟังปัญหาต่างๆ ดังสอดคล้องกับแนวคิดของ ปาริฉัตร อังจะนิล (2554) เรื่องรูปแบบการท่องเที่ยวได้มีการกำหนดรูปแบบการท่องเที่ยว ของสภาพแวดล้อมโดยที่ประชาคมในท้องถิ่น มีส่วนร่วมต่อการจัดการการท่องเที่ยว และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิมพ์ภัส พงศกรรังศิลป์ (2559:บทคัดย่อ) เป็นการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน เพื่อมุ่งเน้นการส่งเสริมและขับเคลื่อนการเติบโตอย่างยั่งยืนของชุมชนที่ดำเนินกิจกรรมทางการท่องเที่ยวโดยกลุ่มตัวแทนหมู่บ้าน จากงานวิจัยทั้ง 2 เรื่องที่ยกตัวอย่างมานั้นอาจเป็นเพราะการจะดำเนินการใดๆก็ตามสิ่งแรกที่จะต้องพิจารณาคือการวางแผนให้สอดคล้องกับความต้องการของคนในชุมชน มีการกำหนดทิศทางที่ชัดเจน จึงจะนำไปสู่การพัฒนาที่ตรงเป้าหมาย

ด้านการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวและแหล่งท่องเที่ยว อยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ค่าเฉลี่ยสูงสุด พบว่ามีการจัดประชุมเพื่อวางแผนร่วมกับคณะกรรมการประจำศูนย์การเรียนรู้ชีวิตวิถีของแต่ละหมู่บ้าน เพื่อให้เกิดการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้เป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ สุรรัตน์ เตชะทวีวรรณ, (2545) กล่าวว่า การศึกษาพฤติกรรมนักท่องเที่ยวก็เพื่อวัตถุประสงค์ในเรื่องต่างๆ เช่น การประมาณการจำนวนนักท่องเที่ยวที่จะเดินทางในแต่ละช่วงของฤดูกาล สอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลชนก จันทร์เกตุ (2560:บทคัดย่อ) ศึกษาสถานการณ์การจัดการการท่องเที่ยวของคนในชุมชนในปัจจุบันว่าเป็นอย่างไร ปัจจัยใดที่ส่งผลต่อการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชน ทั้งนี้เพราะการวางแผนร่วมกันของคนในหมู่บ้านจะเน้นการสะท้อนตัวตน และศักยภาพของการพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชนได้ดีที่สุด ทั้งยังต้องมีการศึกษาแนวโน้มและทิศทางของนักท่องเที่ยวอีกด้วย

ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวและประชาสัมพันธ์ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ค่าเฉลี่ยสูงสุด พบว่า มีการจัดหาบุคลากรเพื่อมาให้ความรู้คำแนะนำ ในการสร้างจุดเด่นเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวและประชาสัมพันธ์ สอดคล้องกับแนวคิดของ เทิดชาย ช่วยบำรุง, (2552) หมายถึง มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและดึงดูดให้เกิดการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น นอกเหนือจากการไปเยี่ยมชมแหล่งท่องเที่ยวเท่านั้น ทั้งนี้เพราะการจะดึงดูดนักท่องเที่ยวได้นั้น

ชุมชนจะต้องสร้างอัตลักษณ์ที่มีความโดดเด่นขึ้นมาเพื่อเป็นการสร้างความประทับใจ และสร้างเป็นจุดเช็ควินให้กับนักท่องเที่ยว ได้เก็บภาพถ่ายไว้เป็นที่ระลึก

ด้านการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ค่าเฉลี่ยสูงสุด พบว่า มีการจัดการวางแผนในการทำงานร่วมกัน มีการพูดคุยถึงสภาพปัญหาในการทำงาน เพื่อนำมาร่วมคิดแก้ไขการทำงาน สอดคล้องกับแนวคิดของ มณฑล จันทน์แจ่มใส, (2551) เรื่อง การมีส่วนร่วม ได้กล่าวถึงลักษณะของการมีส่วนร่วมไว้ว่า การมีส่วนร่วมของบุคคลจะต้องมีและเกิดขึ้นมาโดยตลอด สอดคล้องกับงานวิจัยของ ก้อนแก้ว ปัญญา (2561: บทคัดย่อ) เป็นการศึกษาการท่องเที่ยว ผลการศึกษาพบว่าทางองค์การบริหารส่วนตำบล มีส่วนสนับสนุนให้เกิดกิจกรรมเทศกาลการท่องเที่ยว โดยการนำอัตลักษณ์ที่มีของแต่ละชุมชนนำมาแสดงแก่นักท่องเที่ยวได้ชม สามารถสรุปได้ว่า สิ่งที่ได้กล่าวเชื่อมโยงมาากันนั้นต้องเกิดจากการมีส่วนร่วม ของคณะกรรมการท่องเที่ยวประชาชนในพื้นที่ และนักท่องเที่ยว จะต้องเกิดจากการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมติดตาม และร่วมรับผลประโยชน์ร่วมกัน

ด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด พบว่า ทางด้านคณะกรรมการอยากให้ผู้คนหรือนักท่องเที่ยวที่จะเข้ามาในตำบลนั้นมีทัศนคติที่ดี ซึ่งการมีทัศนคติที่ดีนั้นรวมถึงภาพจำหรือความประทับใจต่างๆที่ผู้คนหรือนักท่องเที่ยว นั้นได้รับในการเข้ามาเยี่ยมชมหมู่บ้านชีววิถี สอดคล้องกับแนวคิดของ บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2548) เรื่องปัจจัยในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว กล่าวว่า ความต้องการคุณค่าในการเดินทางท่องเที่ยว เป็นผลที่เกิดขึ้นหลังจากการเดินทางท่องเที่ยว ซึ่งผู้เดินทางท่องเที่ยวจะรู้สึกถึงความประทับใจในขณะที่ท่องเที่ยว จะทำให้นักท่องเที่ยวชื่นชอบ และอยากที่จะกลับมาเที่ยวอีก สอดคล้องกับงานวิจัยของ เถลิงศักดิ์ ชัยชาญ (2556: บทคัดย่อ) เป็นการศึกษาคุณภาพในการท่องเที่ยวและการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวในการมีปัจจัยต่างๆ เข้ามาจูงใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาเยี่ยมชมสถานที่ ไม่ว่าจะเป็นปัจจัยด้านการบริการ ปัจจัยขั้นพื้นฐานต่างๆ ของสถานที่ท่องเที่ยว อาจเป็นเพราะ การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวจะต้องทำให้นักท่องเที่ยวนั้นเกิดความประทับใจ และนำไปพูดคุยกับบุคคลที่สามในทางที่ดี และเป็นการสร้างความประทับใจในการกลับมาท่องเที่ยวในชุมชนของเราเป็นครั้งต่อไป

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมต่อการบริหารจัดการท่องเที่ยวชุมชนชีววิถี เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการ การวางแผน ด้านการท่องเที่ยวให้ประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืน

2. ควรศึกษาผลกระทบหรือการเปลี่ยนแปลงของชุมชน เมื่อได้เป็นหมู่บ้านท่องเที่ยวชีววิถี เพื่อศึกษาสิ่งที่เกิดขึ้นตามมาหรือความเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ เช่น การดำเนินชีวิต รายได้ อาชีพ ความพึงพอใจของชาวบ้าน เป็นต้น

3. การทำวิจัยเรื่องแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนชาววิถี ตำบลไผ่ยอดอน ทั้ง 6 หมู่บ้าน ดังนั้นในการศึกษาครั้งต่อไปควรมีการศึกษาแหล่งท่องเที่ยววิถีเพิ่มเติม เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยววิถีในแต่ละพื้นที่มีความแตกต่างกัน

เอกสารอ้างอิง (References)

- กนกวรรณ ดุจศรีแก้ว. (2549). การจัดการการท่องเที่ยวชุมชนอย่างยั่งยืน ศึกษาเฉพาะกรณี: บ้านวังน้ำมอก อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- กมลชนก จันทร์เกตุ, โสภารัตน์ จารุสมบัติ. (2560). การจัดการการท่องเที่ยวชุมชนอย่างยั่งยืน: กรณีศึกษา: ชุมชนเกาะยอ จังหวัดสงขลา. คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ก้อนแก้ว ปัญญา 2561 วิถีชุมชนกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมดอยแม่สลอง ตำบลแม่สลองนอก อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย. คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา.(2548). การพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน. กรุงเทพฯ: เพรส แอนด์ ดีไซน์.
- ปรีชา แดงโรจน์. (2544). อุตสาหกรรมท่องเที่ยวสู่ศตวรรษที่ 21. พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพฯ : บริษัทไพล์แอนด์ โฟร์พรีนติ้ง จำกัด.
- ปาริฉัตร อึ้งจะนิล. (2554). พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในรูปแบบตลาดเก่า กรณีศึกษา ตลาดคลองสวน 100 ปี จังหวัดสมุทรปราการ. การศึกษาอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการจัดการการท่องเที่ยว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พยอม ธรรมบุตร. (2549). เอกสารประกอบการเรียนการสอนเรื่องหลักการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- มณฑล จันทร์แจ่มใส. (2551). ปัจจัยการสื่อสารการตลาดที่มีต่อการเลือกสถานที่ท่องเที่ยว กรณีศึกษา: เกาะมุก จังหวัดตรัง. วิทยานิพนธ์สถาปัตยกรรมศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาการวางแผนชุมชนเมือง และสภาพแวดล้อม,บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยี พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- สุรรัตน์ เตหาทวิวรรณ. (2545). พฤติกรรมนักท่องเที่ยว. (เอกสารประกอบการสอน). จังหวัดขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เถลิงศักดิ์, ชัยชาญ. (2556). รายงานการวิจัยการพัฒนาคุณภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. นครราชสีมา: คลังปัญญา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.

